

Jongeren met weinig houvast hebben recht op stevige fundamenten

Tom Heylen

Anders KAN BEst boeiend zijn, ook al vraagt het wat meer tijd dan in de gebruikelijke scoutsgroep. Alvast voor Linne Vanpaemel is een streepje geduld geen probleem. Omdat ze zo vertrouwd is met jongeren met een handicap: van de speelpleinwerking, uit het buitengewone onderwijs, van ontmoetingen op straat en vooral van bij Akabe-scouts. Ze maakt er deel uit van de leiding én de hoofdleidingsploeg.

Anders kan best boeiend zijn

TAAL, rekenen, godsdienst. Ziedaar de vakken die Linne Vanpaemel verzorgt in BuSO Ter Bank te Heverlee bij Leuven. Haar leerlingen zijn jongeren met een handicap. Stage liep ze in de school waar ze inmiddels al enkele jaren lesgeeft. „Zo loopt het vaak in deze sector”, begint de 27-jarige Linne. „Ze leren je kennen tijdens de stage. Zodra je het diploma op zak hebt, krijg je bij de eerstkomende vacature de vraag om voltijds te beginnen.”

Vanwaar Linnes inzet voor mensen met een handicap? „Reeds in mijn kindertijd was er een zekere fascinatie. We woonden in Heverlee in de buurt van Alvinenberg, een huis waar volwassenen met een mentale handicap verblijven. We ontmoetten elkaar gewoon op straat. En ik wist het meteen, deze mensen zijn zoals jij en ik.”

Haar hele jeugd droeg Linne kinderen met een (verstandelijke) handicap een warm hart toe. Haar vakanties besteedde ze aan speelpleinwerking voor jongeren met een handicap, georganiseerd door Attractief, de zogeheten ontspanningsdienst van het Medisch Pedagogisch Centrum Ter Bank in Heverlee.

Niet doorsnee

Linne ging studeren aan de universiteit, en dan kwam de vraag van de Akabe-scouts uit Heverlee. In deze groep uitsluitend kinderen met een handicap, met uiteenlopende beperkingen. „Tot dan ontmoette ik die jonge gasten enkel tijdens de vakantiemaanden op de speelpleinen. Ik kreeg via de scouts de kans hen beter te leren kennen. Een toffe uitdaging.”

Wat maakt deze scouts-met-een-handicap zo anders? „De kinderen zijn afkomstig uit een veel bredere regio dan bij een doorsneescoutsgroep, maar vooral hun sociale achtergrond is zeer verschillend. En ze hebben vaak weinig houvast”, zegt Linne Vanpaemel. „Dat maakt dat het engagement van de leiding best ook ruimer kan zijn dan de klassieke zondagse activiteiten. Ik heb er bijvoorbeeld voor gekozen ook buiten die activiteit een deel van mijn vrije tijd aan onze scouts te besteden.”

Scouts met een handicap mogen in de Akabe-groep te Heverlee niet ouder zijn dan 25. Het Vlaams Verbond van Katholieke Scouts en Meisjesgidsen (VVKSM) adviseert 21, maar elke groep blijft vrij dit advies te volgen. „De betrekkelijk hoge leeftijdsgrens in Heverlee maakt dat we ook leden hebben die niet langer bij hun ouders inwonen. Een bezoekje thuis of eens samen op café staat dus af en toe in mijn agenda. Of samen boodschappen doen. Een hele hap uit mijn vrije tijd? Algauw tien uurtjes per week, vijf op zondag en de rest gespreid over de andere dagen.”

Kun je in de leiding zo'n intens engagement blijven waarmaken? „Net daarom is een ruime leidingploeg zo belangrijk. En een goede hoofdleiding. Onze leidersploeg telt dertig jongeren tussen zeventien en dertig, voor een zestigtal leden. Pedagogen, ingenieurs, bouwvakker - de ploeg is zeer

bont en gemiddelde beduidend ouder dan bij de gebruikelijke scoutsgroep. Sommigen volgden zelfs een specifieke vorming voor begeleiding van vakantiecampen van de christelijke mutualiteiten voor mensen met een handicap. Ongetwijfeld een meerwaarde voor onze groep!”

Binnenbuitenstaan

Het valt Linne op dat in haar Akabe-groep zo weinig jongens in de leiding staan, welgeteld zes. Gevolg: slechts één mannelijke leider per tak, ook al zijn onder de leden de jongens beduidend in de meerderheid.

Jeugdbewegingen werken met jaarthema's. In het geval van een Akabe-groep vergt het nog meer creativiteit om activiteiten aan het thema aan te passen. „Op de startdag van het werkjaar doen we er altijd iets mee, daarna niet nood-

zakelijk. Dit jaar leveren we met *Verdraaide wereld* toch extra inspanningen”, zegt Linne trots. „De aandacht voor het milieu wordt aangescherpt. Ook zal elke tak iets doen voor het goede doel. Onze jongeren zijn vaak zelf de doelgroep bij zo'n acties. Nu zetten ze hun beste beentje voor voor straatkinderen in Marokko. En op 12 maart organiseerden we onze *Trage-wegendag*, een initiatief van de nationale leiding van VVKSM. Samen met de Akabe-groep Intakt en de Jins van enkele scoutsgroepen (de oudste tak, ndr) zoeken we de trage wegels op voor een rustige zoektocht. En jaarlijks is er onze *Brussendag*. Broers, zussen en ouders nemen deel aan de activiteiten, samen met kinderen uit de instellingen van waaruit sommige leden komen. Vorig jaar organiseerden we een wandeltocht voor de ouders, terwijl de leiding zich om de kinderen ontfermde. We merkten dat de ou-

ders er deugd aan hadden eens met andere ervaringen uit te wisselen. Dit wordt beslist herhaald.”

En rest dan nog tijd? „Toch wel”, lacht Linne. „In het Medisch Pedagogisch Centrum stond ik twee jaar geleden samen met een pedagoog aan de wieg van de jongerenraad, een inspraakorgaan dat het leven in de leefgroepen aangenamer wil maken. Nu noemen collega's daar me de 'binnen-buitenstaander': ik werk er niet, maar ken de leefwereld wel degelijk.”

„Daarnaast speel ik cello en accordeon, ook in het volksmuziekensemble Jan en Alleman. Muziek is altijd leuk op school en bij de scouts. Muziek boeit jongeren enorm, ongeacht hun leeftijd en hun achtergrond. In de parochie zing ik mee in het jongerenkoor en ben ik lector”, maakt Linne het lijstje vol. „Overigens ben ik onlangs getrouwd. Mijn man verdient zeker ook wat tijd, en die rest er nog.”

En bouwvakker in de leidingsploeg van je scoutsgroep is beslist een meerwaarde, weet Linne Vanpaemel. © Hugo Maris